

Ročník 2004

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 116

Rozeslána dne 9. června 2004

Cena Kč 17,50

O B S A H:

356. Vyhláška o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka

356

VYHLÁŠKA

ze dne 1. června 2004

**o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb.,
o opatřeních pro předcházení a zdlouvání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka**

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 78 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., (dále jen „zákon“) k provedení § 5 odst. 3, § 10 odst. 3 písm. g), § 48 odst. 2 a § 51a odst. 3 zákona:

ČÁST PRVNÍ**SLEDOVÁNÍ (MONITORING) ZOOOZ,
PŮVODCŮ ZOOOZ A REZISTENCE
VŮČI ANTIMIKROBIÁLNÍM LÁTKÁM**

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ upravuje

- a) systém a způsob shromažďování, vyhodnocování a šíření dat, která se týkají výskytu zoonóz a původců zoonóz,
- b) systém a způsob shromažďování, vyhodnocování a šíření informací o rezistenci vůči antimikrobiálním látkám, vztahující se k zoonózám a původcům zoonóz,
- c) epidemiologické vyšetřování ohnisek onemocnění z potravin,
- d) výměnu informací ve vztahu k zoonózám a původcům zoonóz.

(2) Touto vyhláškou nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů, která upravují veterinární požadavky na zdraví a výživu zvířat, ochranu zvířat, hygienu potravin, ochranu veřejného zdraví před infekčními onemocněními, zdraví a bezpečnost na pracovišti, genetické technologie, transmisivní spongiformní encefalopatie a nakládání s vysoce rizikovými a rizikovými biologickými agens.

§ 2

Vymezení pojmů

- (1) Pro účely této vyhlášky se rozumí
- a) zoonózou – onemocnění nebo infekce, které jsou přirozeně přenosné přímo nebo nepřímo mezi zvířaty a lidmi,
 - b) původcem zoonózy – virus, bakterie, houba, parazit nebo jiná biologická entita, které mohou způsobit zoonózu,
 - c) rezistencí vůči antimikrobiálním látkám – schopnost mikroorganismů určitých druhů přežít nebo dokonce růst v přítomnosti dané koncentrace antimikrobiální látky, která je zpravidla dostatečná k potlačení nebo zničení mikroorganismů stejného druhu,
 - d) ohniskem onemocnění z potravin – výskyt stejného onemocnění nebo infekce, pozorovaný za daných okolností ve dvou nebo více případech u lidí, anebo stav, kdy sledovaný počet případů přesahuje očekávaný počet a tyto případy jsou vázány nebo pravděpodobně vázány ke stejnému potravinovému zdroji,
 - e) sledováním – systém shromažďování, vyhodnocování a šíření dat, která se týkají výskytu zoonóz a původců zoonóz (dále jen „monitoring zoonóz a jejich původců“) a s tím spojené rezistence vůči antimikrobiálním látkám (dále jen „monitoring rezistence vůči antimikrobiálním látkám“).

(2) Pokud tato vyhláška používá pojmy potravin, krmivo, nebezpečí a riziko, rozumí se tím jejich vymezení v bezprostředně závazném předpise Evropských společenství.²⁾

§ 3

**Obecné zásady monitoringu zoonóz
a původců zoonóz a monitoringu rezistence
vůči antimikrobiálním látkám**

- (1) Státní veterinární správa v souladu s § 57

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES ze dne 17. listopadu 2003 o sledování zoonóz a jejich původců, o změně rozhodnutí Rady 90/424/EHS a o zrušení směrnice Rady 92/117/EHS.

²⁾ Čl. 2 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin.

odst. 1 zákona spolupracuje s orgány odborného dozoru nad krmiv³⁾, ostatními orgány státního dozoru nad potravinami⁴⁾, orgány ochrany veřejného zdraví⁵⁾ popř. s dalšími orgány, organizacemi a institucemi, které plní nebo se podílejí na plnění některých úkolů souvisejících s monitoringem podle této vyhlášky; tato spolupráce je založena na volné výměně obecných informací⁶⁾ a specifických dat, které jsou předmětem monitoringu.

(2) Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona informuje Evropskou komisi (dále jen „Komise“) o tom, že je kontaktním místem pro Komisi v otázkách upravených touto vyhláškou.

Monitoring zoonóz a původců zoonóz

§ 4

(1) V rámci monitoringu zoonóz a původců zoonóz se shromažďují stanovená a srovnatelná data způsobem umožňujícím identifikaci, charakteristiku a vyhodnocení nebezpečí a rizik ve vztahu k zoonózám a původcům zoonóz.

(2) Monitoring zoonóz a původců zoonóz se provádí na těch úsecích potravinového řetězce, v nichž nejnáze může dojít k výskytu zoonóz nebo původců zoonóz, tj. na úrovni primární výroby, jakož i na dalších úsecích potravinového řetězce, včetně potravin a krmiv. Monitoring zoonóz a původců zoonóz zahrnuje zoonózy a původce zoonóz uvedené v části A přílohy č. 1 k této vyhlášce, a vyžaduje-li to epidemiologická situace, také zoonózy a původce zoonóz uvedené v části B přílohy č. 1 k této vyhlášce.

(3) Jsou-li orgány Evropské unie (dále jen „Unie“) v zájmu snazšího shromažďování dat a jejich srovnávání stanovena prováděcí pravidla monitoringu, zejména pravidla týkající se populace nebo subpopulace zvířat, anebo úseků v potravinovém řetězci, které má monitoring zahrnovat, druhů a typů shromažďovaných dat, definicí případů, používaných schémat odběru vzorků, používaných kontrolních metod a frek-

vence hlášení mezi místními, krajskými a ústředními orgány, včetně metodických návodů k nim, postupuje se podle těchto pravidel.

§ 5

Stanoví-li orgány Unie se zřetelem na potřebu analýzy rizik nebo určení výchozích hodnot týkajících se zoonóz a původců zoonóz na úrovni členského státu nebo Unie a s přihlédnutím k zoonózám a původcům zoonóz uvedeným v bezprostředně závazném předpise Evropských společenství⁷⁾ koordinované monitorovací programy, postupuje se v souladu s přílohou č. 3 k této vyhlášce.

§ 6

Osoby uvedené v § 22 odst. 1 zákona, které provádějí vyšetření na přítomnost zoonóz a původců zoonóz podlehajících monitoringu podle § 4 odst. 2,

- vedou záznamy o výsledcích vyšetření a uchovávají tyto záznamy po dobu nejméně dvou let a příslušné izoláty, jimiž se rozumí kultury původců onemocnění nebo infekce, po dobu nejméně jednoho roku,
- na požádání sdělují výsledky vyšetření a poskytují příslušné izoláty orgánům státního veterinárního dozoru.

§ 7

Monitoring rezistence vůči antimikrobiálním látkám

(1) V rámci monitoringu rezistence vůči antimikrobiálním látkám se v souladu s požadavky uvedenými v příloze č. 2 k této vyhlášce shromažďují srovnatelná data o výskytu rezistence vůči antimikrobiálním látkám u původců zoonóz, popř. i u jiných původců, pokud představují ohrožení veřejného zdraví.

(2) Monitoring rezistence vůči antimikrobiálním látkám doplňuje monitoring humánních izolátů prováděný v souladu s předpisem Evropských společenství.⁸⁾

³⁾ Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., zákona č. 147/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 21/2004 Sb.

⁴⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 119/2000 Sb., zákona č. 306/2000 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 94/2004 Sb. a zákona č. 316/2004 Sb.

⁵⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 13/2002 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 86/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 356/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb. a zákona č. 167/2004 Sb.

⁶⁾ § 9, 13, § 21 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 329/2003 Sb., o informačním systému Státní veterinární správy.

⁷⁾ Příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz vyskytujících se v potravním řetězci.

⁸⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES ze dne 24. září 1998 o zřízení sítě epidemiologického dozoru a kontroly přenosných nemocí ve Společenství.

(3) Stanoví-li orgány Unie prováděcí pravidla pro monitoring rezistence vůči antimikrobiálním látkám, postupuje se v souladu s těmito pravidly.

§ 8

Epidemiologické vyšetřování ohnisek onemocnění z potravin

(1) Je-li osoba uvedená v § 6 povinna poskytnout orgánům státního veterinárního dozoru informace v souladu s bezprostředně závazným předpisem Evropských společenství,⁹⁾ uchovává v souladu s § 22 odst. 1 písm. e) zákona předmětnou potravinu nebo její vzorek takovým způsobem, který je neznehodnotí pro jejich vyšetření v laboratoři nebo vyšetření ohniska onemocnění z potravin.

(2) Orgány státního veterinárního dozoru vyšetřují ohniska onemocnění z potravin ve spolupráci s orgány ochrany veřejného zdraví.¹⁰⁾ Vyšetřováním se zjišťují zejména skutečnosti týkající se epidemiologického profilu, potencionálně postižených potravin a v úvahu přicházejících příčin výskytu onemocnění nebo jeho původce. Je-li to možné, zahrnuje vyšetření také odpovídající epidemiologické a mikrobiologické studie. Stanoví-li orgány Unie prováděcí pravidla pro epidemiologické vyšetřování ohnisek onemocnění z potravin, postupuje se v souladu s těmito pravidly.

(3) Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona předává Komisi souhrnné hlášení o výsledcích provedeného vyšetření a o údajích uvedených v části E přílohy č. 4 k této vyhlášce.

(4) Ustanoveními odstavců 1 a 2 nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů, která se týkají zdravotní nezávadnosti výrobků, včasných výstražných a na výstrahu reagujících systémů v oblasti prevence a kontroly infekčních onemocnění u lidí, hygieny potravin a obecných požadavků na potraviny,⁴⁾ zvláště pak těch, které se týkají opatření a postupů vedoucích ke stažení potravin a krmiv z oběhu.

§ 9

Výměna informací

(1) Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. a) zákona vyhodnocuje zdroje a trendy zoonóz, původců zoonóz a rezistence vůči antimikrobiálním látkám na území České republiky a v souladu s § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona předává Komisi

každoročně do konce května příslušného kalendářního roku hlášení o výsledcích tohoto hodnocení a o údajích shromážděných v průběhu minulého roku v souladu s § 4, 7 a 8.

(2) Požadavky na obsah hlášení podle odstavce 1 jsou uvedeny v příloze č. 4 k této vyhlášce. Hlášení musí rovněž v souladu s bezprostředně závazným předpisem Evropských společenství¹¹⁾ obsahovat údaje potřebné pro posouzení prostředků použitých při provádění programů uvedených v § 5 a pro posouzení dosažených výsledků.

(3) Stanoví-li orgány Unie prováděcí pravidla týkající se hlášení podle odstavce 1, jeho obsahu a formátů, postupuje se v souladu s těmito pravidly.

(4) Stanoví-li orgány Unie koordinované monitorovací programy, poskytuje Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi výsledky činností spojených s realizací těchto programů.

§ 10

Národní referenční laboratoře

Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. e) zákona navrhuje Ministerstvu zemědělství schválení národních referenčních laboratoří na úseku monitoringu zoonóz a původců zoonóz a monitoringu rezistence vůči antimikrobiálním látkám, a to pro každou oblast, pro kterou byla určena referenční laboratoř Unie. Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona informuje Komisi o schválených národních referenčních laboratořích.

§ 11

Přechodné ustanovení

Plán opatření ke zjišťování zoonóz a jejich původců a plán sledování salmonel v hejnech drůbeže, přijaté v souladu s § 128 vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, a schválené Komisí zůstávají v platnosti do doby schválení odpovídajících kontrolních programů podle bezprostředně závazného předpisu Evropských společenství.¹²⁾

⁹⁾ Čl. 19 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002.

¹⁰⁾ Čl. 1 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES.

¹¹⁾ Čl. 3 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003.

¹²⁾ Čl. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003.

ČÁST DRUHÁ**Změna vyhlášky o opatřeních
pro předcházení a zdolávání nález
a nemocí přenosných ze zvířat na člověka**

§ 12

Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nález a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, se mění takto:

1. V § 1 písm. a) se slova „a nemocí přenosných ze zvířat na člověka (dále jen „zoonóza“)" zrušují.
2. V § 1 písm. b) se slova „a zoonóz“ zrušují.

3. V § 2 se písmena g) a h) zrušují.

4. V části druhé se hlava XII včetně nadpisu a příloh č. 20 až 22 zrušuje.

ČÁST TŘETÍ**ÚČINNOST**

§ 13

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 12. června 2004.

Ministr:

Ing. Palas v. r.

MONITOROVANÉ ZONÓZY A PŮVODCI ZONÓZ

A. Zoonózy a původci zoonóz, které mají být zahrnuty do monitoringu

- brucelóza a její původci
- campylobakteriόza a její původci
- echinokokόza a její původci
- listeriόza a její původci
- salmonelόza a její původci
- trichinelόza a její původci
- tuberkulόza způsobená *Mycobacterium bovis*
- verotoxigenická *Escherichia coli*

B. Seznam zoonóz a původců zoonóz, které mají být monitorovány podle epidemiologické situace

1. Virové zoonόzy

- virus Calicia
- virus hepatitidy A
- virus chřípky
- vzteklna
- viry přenosné členovci

2. Bakteriální zoonόzy

- boreliόza a její původci
- botulismus a jeho původci
- leptospirόza a její původci
- psitakόza a její původci
- tuberkulόza kromě tuberkulózy uvedené v bodu A
- vibriόza a její původci
- yersiniόza a její původci

3. Parazitické zoonόzy

- anisakiáza a její původci
- kryptosporidiόza a její původci
- cysticerkόza a její původci
- toxoplazmόza a její původci

4. Jiné zoonόzy a původci zoonóz

POŽADAVKY NA MONITOROVÁNÍ REZISTENCE VŮČI ANTIMIKROBIÁLNÍM LÁTKÁM

A. Všeobecné požadavky

Musí být zajištěno, aby monitoring rezistence vůči antimikrobiálním látkám prováděný podle § 7 poskytoval alespoň následující informace:

1. druhy zvířat, kterých se monitoring týká;
2. bakteriální druh a/nebo kmen, kterého se monitoring týká;
3. systém odběru vzorků, který je použit při monitoringu;
4. antimikrobiální látky, kterých se monitoring týká;
5. laboratorní metodiku použitou pro detekci rezistence;
6. laboratorní metodiku použitou pro identifikaci mikrobiálních izolátů;
7. metody použité pro sběr dat.

B. Specifické požadavky

Musí být zajištěno, aby monitoring rezistence vůči antimikrobiálním látkám poskytoval odpovídající informace, alespoň pokud jde o reprezentativní počet izolátů *Salmonella spp.*, *Campylobacter jejuni* a *Campylobacter coli* získaných ze skotu, prasat, drůbeže a potravin živočišného původu získaných od těchto druhů zvířat.

KOORDINOVANÉ MONITOROVACÍ PROGRAMY

Jsou-li ustaveny koordinované monitorovací programy uvedené v § 5, musí být definovány alespoň tyto charakteristiky monitorovacího programu:

- jeho účel;
- jeho doba trvání;
- geografická oblast nebo region;
- jakých zoonóz a původců zoonóz se týká;
- typ odebíraných vzorků a další požadované údaje;
- minimální schémata odběru vzorků;
- typ laboratorních vyšetřovacích metod;
- úkoly příslušných orgánů;
- prostředky, jež mají být přiděleny;
- předpokládané náklady a způsob jejich financování;
- metoda a doba hlášení výsledků.

POŽADAVKY NA OBSAH HLÁŠENÍ

Hlášení předkládaná podle § 9 musí obsahovat alespoň následující informace, přičemž části A až D se vztahují k hlášením prováděným v souladu s § 4 nebo § 7 a část E se vztahuje k hlášením prováděným v souladu s § 8.

A. Zpočátku je třeba pro každou zoonózu a původce zoonózy popsat následující údaje (později se hlásí pouze změny):

- (a) monitorovací systémy (strategie odběru vzorků, frekvence odběru vzorků, druh vzorku, definice případu, použité diagnostické metody);
- (b) zásady postupu (taktika) vakcinace a dalších preventivních akcí;
- (c) kontrolní mechanizmy a případné programy kontroly;
- (d) opatření v případech pozitivních nálezů nebo jednotlivé případy;
- (e) existující systém ohlašování;
- (f) historie nemoci a/nebo infekce v zemi.

B. Každoročně je třeba popsat následující údaje:

- (a) příslušná náchylná populace zvířat (spolu s datem, ke kterému se vztahují následující číselné údaje):
 - počet stád nebo hejn,
 - celkový počet zvířat,
 - a kde je to relevantní, příslušné výrobní metody,
- (b) počet a všeobecný popis laboratoří a institucí, zapojených do monitoringu.

C. Každoročně je třeba popsat detaily a následující kategorie údajů pro každou zoonózu a původce zoonózy i s jejich dopady:

- (a) změny v již popsaných systémech;
- (b) změny v dříve popsaných metodách;
- (c) výsledky vyšetřování a výsledky další typizace nebo jiné metody charakterizace v laboratořích (pro každou kategorii hlášeno odděleně);
- (d) národní ohodnocení současné situace, trendů a zdrojů infekce;
- (e) relevance jako zoonóza;
- (f) relevance výsledků zjištěných u zvířat a v potravinách pro případy u lidí jako zdroje infekce lidí;
- (g) uznané kontrolní strategie, které by mohly být použity k zabránění nebo minimalizaci přenosu původců zoonóz na lidskou populaci;
- (h) je-li to nezbytné, jakákoli specifická akce, o které bylo rozhodnuto v členském státě nebo která byla navržena Společenství jako celku na základě současné situace.

D. Hlášení výsledků vyšetření:

Podávaná hlášení konstatují počet vyšetřených epidemiologických jednotek (hejna, stáda, vzorky, sériová čísla) a počet pozitivních vzorků podle definice případu. Pokud je to nezbytné, výsledky jsou prezentovány způsobem, který ukazuje geografický rozsah zoonóz a původců zoonóz.

E. Údaje o ohnisku onemocnění původem z potravin:

- (a) celkový počet ohnisek během roku;
- (b) počet úmrtí lidí a onemocnění u lidí v těchto ohniscích;
- (c) původci ohniska, pokud možno včetně sérotypu nebo jiného rozhodujícího popisu původců.
Není-li identifikace původce možná, důvod, proč tomu tak je;
- (d) potraviny, u nichž je prokázána účast na ohnisku a další potenciální prostředky účasti;
- (e) identifikace místa, kde byla příslušná potravina vyrobena/ koupena/ získána/ konzumována;
- (f) faktory, které přispěly k výskytu ohniska, například nedostatky v hygieně zpracování potravin.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Opava:** FERRAM, a. s., prodejna KNIHA Mezi trhy 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29, Petr Gřeš, Markova 34; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** TYPOS, a. s. Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7–12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9, Jana Honková – YAHOO – i – centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoan, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslech 516 205 174, 519 305 174. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.